

Borkel & Schaft

Welkomstboekje

Wonen

Werken

Recreëren

Inhoudsopgave:

Welkomstwoord	03
Geschiedenis	04
Stukje burenplicht	05
Inburkelen	07
Borkels volkslied	09
Het Gilde	10
Carnaval	11
OBS Servatius	12
Emos	13
KPJ	14
JeugdSoos	15
Jong Nederland	16
Mama Café	17

Voetbal Vereniging BES	18
Bloemencorso	19
Molenmarkt	20
D.O.E	21
Kermis	22
Dorpshuis d'n Teut	23
Dorpsondersteuners	24
KBO	25
Wijkcoördinator	26
Sint Tunnis péékje	27
Wandelommetje	31

Welkomstwoord

Welkom nieuwe bewoner(s) van Borkel en Schaft

Namens het bestuur van het Dorpsinitiatief heten wij u van harte welkom in ons prachtige dorp.

Dit boekje is onderdeel van een welkomstpakket, waarmee we hopen dat u zich snel thuis zult voelen.

Borkel en Schaft is een levendig dorp met allerlei voorzieningen, activiteiten en verenigingen, waarover u in dit boekje praktische informatie kunt vinden.

Wij wensen u heel veel woongenot in Borkel en Schaft.

Dorpsinitiatief Borkel en Schaft

Wij zijn een club enthousiaste dorpsgenoten die samen met alle inwoners van Borkel en Schaft de leefbaarheid, veiligheid en sociale samenhang in ons dorp wil behouden en bevorderen.

Op een laagdrempelige en uitnodigende manier faciliteren en ondersteunen wij initiatieven van dorpsbewoners die gericht zijn op het verbeteren van de algemene leefbaarheid van het dorp. Daarvoor kent het Dorpsinitiatief een aantal werkgroepen met een enthousiasmerende en verbindende rol. De uitvoering van de initiatieven is een verantwoordelijkheid van de dorpsbewoners.

Het dorp dat zijn wij.

We doen het samen!

Er zijn regelmatig allerlei activiteiten in ons dorp. Neem gerust eens een kijkje op onze website www.dorpsinitiatief.nl en volg ons op Facebook of Instagram @dorpsinitiatiefbes

Heeft u zelf een idee of initiatief, dan nodigen we u uit om contact met ons op te nemen.

Dit kan door uw idee te posten in de brievenbus in het Dorpshuis of door een mail te sturen naar info@dorpsinitiatiefbes.nl

Geschiedenis Borkel en Schaft

De gemeente Borkel en Schaft, die in 1810 was ontstaan na afscheiding van de gemeente Bergeijk, was samengesteld uit verschillende kernen: de dorpen Borkel en Schaft, de gehuchten Achterste Brug en Voorste Brug en de buurtschappen De Kapel, De Straot, De Hoek, Klein Borkel, 't Poterseind en Klein Schaft.

De eerste schriftelijke vermelding van Borkel zijn terug te vinden in het Cijnsboek van de Hertog van Brabant van 1340-1350. Borkel behoorde in deze periode tot het cijnsdorp Eersel.

De eerste vermeldingen van Schaft dateren van zo'n honderd jaar later. Uit de periode 1440-1460 bestaan verschillende archieven waarin diverse grensconflicten tussen de inwoners van Bergeijk, Achel, Lommel, Westerhoven, Borkel en Schaft worden beslecht in het voordeel van de inwoners van Borkel en Schaft, waardoor de grens met Valkenswaard geleidelijk aan werd uitgebreid in oostelijke richting.

Molen

Aan de Dorpsstraat 50 in Borkel staat de korenmolen Sint Antonius Abt. Deze werd gebouwd in 1865 en is na een brand in 1935 opnieuw opgebouwd. De molen is vernoemd naar Sint Antonius Abt, een heilige die omstreeks 300 na Christus als kluizenaar in de Egyptische woestijn leefde en patroonheilige van het vee was.

De molen heeft vele molenaars en eigenaars gehad en is momenteel in gebruik door vrijwillige molenaars. Elke woensdag en zaterdag is de molen geopend van 10:30 tot 16:00 uur voor bezichtiging en verkoop van o.a. eieren en meel.

Een stukje geschiedenis over de burenplichten

In de ontginningsgebieden van het Brabantse land woonden de boeren / landbouwers vaak in kleine gemeenschappen bijeen (enkele boerenbedrijfjes) en vormden zo gehuchten of buurten.

Ook het grote heide- en zandgrondgebied rond het huidige Borkel en Schaft kent nog vele buurten zoals: de Achterste Brug, de Hoek, de Kapel, de Beken, de Pee, de Voorste Brug, Klein Schaft, Klein Borkel, het Poterseind, de Achelse Dijk, 't Heike, De Straat en het Wolfsen.

Zij worden allemaal genoemd in het volkslied van Borkel en Schaft.

De bewoners in zo'n buurt waren veel op elkaar aangewezen. Daaruit ontstonden als het ware afspraken voor hulp en bijstand. Die werden zo algemeen aanvaard, dat ze later burenplichten werden genoemd.

Enkele burenplichten in het verleden waren:

Bij de geboorte:

- Bij de bevalling hielp de baakster, die werd dan bijgestaan door de naaste buurvrouw(en).
- De eerste anderhalve dag kwamen men helpen om het huishouden te doen. Bijvoorbeeld om de oudere kinderen te verzorgen.

Bij het trouwen:

- Na de eerste en tweede afroep in de kerk werd er afgedronken. Het bruidspaar schonk dan een vat bier, anders kwam men langs om te "foeperpotten". Ze werden dan publiekelijk te kijk gezet en uitgejouwd.
- De directe burenen kwamen helpen poetsen en bakken voor het feest.

Bij het oogsten:

- Honderd korenschoven (een 'mud') opbinden was werk voor ongeveer een halve dag, daarna werd er geholpen bij het met de hand dorsen.
- Later kwam er een loonwerker met een dorsmachine "een dorskas". Hij trok van boerderij naar boerderij en de burenen gingen mee om te helpen.

Bij het slachten:

- Ook bij het slachten kwam er hulp van de burenen. "Ooit wel zes boeren bij mekaar". Zoals op de Voorste Brug.

Bij het verhuizen:

- De buurt ging halfweg de nieuwe burenen inhalen.
- Aangekomen werd er dan geholpen met sjuwen: "d'n intrek".

En verder bij het aardappelen rapen, helpen bij de geboorte van een kalf, bij ziekte hulp bieden.

Nu nog zijn in onze omgeving nog levendig en min of meer van kracht: de burenplicht (hulp) bij het overlijden in

de buurt:

- Het luiden van de klok
- Als de zware klok het eerst luidt is er een man overleden, bij de kleine klok is er een vrouw overleden
- Het graf delven
- Voor de uitvaartdienst de klok luiden
- De kist dragen
- Collecte houden en bidprentjes uitdelen
- Luiden van de klok bij gang naar het kerkhof
- Het graf dichten
- Daar, waar nodig, de familie helpen en bijstaan
- Geld inzamelen in de buurt voor bloemen en misintenties.

De houten ploeg

(Model van het wapen van Borkel en Schaft)

Ter gelegenheid van het millennium heeft de hele gemeenschap op 2-1-2000 een echt dorpsfeest gekend. Bij die gelegenheid is een monument onthuld van de oude houten ploeg.

In de heemtuin bij de molen is dit herdenkingsmonument geplaatst en te bewonderen.

De achterliggende gedachte is dat vroegere bewoners van Borkel en Schaft met zo'n model houten ploeg het land bewerkten.

Sinds 1998 heeft Borkel en Schaft een eigen vlag naar het wapen van Borkel en Schaft zoals dat in 1818 door de Hoge Raad van Adel is verleend. Het is een blauwe vlag met daarin een gouden ploeg.

De vlag zit in het welkomstpakket voor nieuwe inwoners en is bij te bestellen via info@dorpsinitiatiefbes.nl

De kosten voor de vlag zijn 12,50 euro. De vlag wordt gehesen bij speciale gelegenheden:

Op feestdagen, zoals Bevrijdingsdag, Koningsdag, tijdens de kermis of wanneer de Pinksterrit wordt gehouden. Ook wanneer er een honderdjarige in het dorp is of een vereniging een jubileum viert hangt de vlag uit.

Inburkelen

Wurum zegge we in Börkel en op de Schaft???

Wurum zegge we in Börkel en op de Schaft??? Ik vraog men eige al 'n tédje af wanneer we in of op gebruike.

We zegge: ik ben geborre in Börkel en ik woon nouw op de Schaft.

En zô is dè ok mee-j de straote. Ik rij dur de Dörpsstraot mèr over de Klèin Schaft.

Ik wil èllie mee-j nèmme dur Börkel en Schaft um te kèèk hoe wellie de straote en plèkskes noeme.

As ge van Valkeswird komt godde over de Lùikerweg en komde in de Berrier. Mèr dan bende al te wèèd. Efkes vurbè "t Wit Perd" wa nouw pannekoeke hous "De Suikerbuik" hèt, kande rèchs af en dan komde in de Beeke of op Klèine Börkel. Mèr bende mee de fiets dan godde over d'n Bergèksedèèk, de Beekeweg en over Klèine Börkel wir trug en dan bende dur de Beeke geweest.

As ge op de Lùikerweg ner links gaot komde in de Dörpsstraot en dan kande links de Aauw Dörpsstraot in. Rèchs komde in den Hoek en ge gôt over de Kapelweg en dan komde op de Kapel en nog verder dur komde op de Hoef en op de Vurste en Aachterste Brug.

Dè hèt nouw allemaol Hoeverdèèk. Die mense daor wone op de Hoeverdèèk, op 't Kappellerpad, op de Bùitehei-j op de Groe'sdèèk, mer pas op!.... in 't Murtelke. Ge fietst overal over, alleen ge fietst dur 't Murtelke, tenminste as de zandweg nie te los is anders moete lôôpe, of ie kan ôk te nat zèn en dan kande pôtje baoi-je. Stèkte daor de Lùikerweg wir over dan zitte in de Berkheuvels en iet verder dur in de Maoi-j.

Drij-de hier um dan godde dur de Maoi-j, dur de Berkheuvels, dur 't los zand of dur 't slèèk trug ner 't dôrp.

In de Dörpsstraot kande rèchs af over de Bruggerdèèk, dur de Sportparkdreef en dur de Beugelstraot en de Sportstraot. Mèr ge wônt op de Bruggerdèèk en in die anders straote.

In deze hoek zèn nouw nei-j hùis gekomme. De straote gan mee unne boog um de meule henne . Kruisboogstraot en Handboogstraot hiette ze.

Dan komde op 't kerkplein = Mgr. Kuijpersplein, dur kande ôk over rij-je. Links wone mense in de Aauw School of in het Biesven.

De miste straote hedde nouw gehad. De Korteweg nog, mèr dur kende nie durrij-je Die lupt dôôd. Ik weet nie of ge op, in of an de Korteweg wônt.

Nouw komde op de Schaft. Rechtsaf komde op de Schafterekker, dur rij-jde over en dan komde in de Pee en ge gôt over de

Peedèèk en dan bende dur de Pee geweest. Dan kande linksaf over de Grensweg over de Klèin Schaft en de Schafterdèèk, dur 't Potersend.

En ze wone hier op de Grensweg, Klèin Schaft en Schafterdèèk, mer in 't Potersend. As ge wild kande over de Abdijweg ner de Achelse Kluis. In 't Wolfsven wone ok nog mense mèr dur kande nie dur rij-je want dur houwt de weg op.

Wir op de Mastrichterweg angekomme kande ner Bels of ner Valkenswird henne.

Ik hoop dè ik alle straote gehad heb. Mer wurrum ik 't zô zeg weet ik nie. Wanneer in of op en wanneer dur of over??? As iemes mèr dur iet over kan zegge hur ik 't gèèr!!!

Mientje Kwinten Evers

Vertalingen

Wurrum = waarom
Stèkte = steek je
Ëllie = jullie
Slèèk = slijk
Godde = ga je
Nei-j = nieuw
Pôtje baai-je = pootje baden
Gèèr = graag

Mien Kwinten-Evers, Borkel en Schaft. Lid van de heemkundekring "Weerderheem" Valkenswaard

Borkels volkslied

Volkslied van Borkel en Schaft. Wijze:
Cherio in Holland daar zingen ze zo.

Weggescholen in lommer van bomen en
bos, ligt als een diamant.

't Heerlijke dorpje Borkel en Schaft,
verloren in 't Kempenland.

Boerenhuiskens die troepen in buurten
bijeën, midden in veld en in wei.

En hoog boven alles steekt trots onze
kerk, haar torentje hoog in de mei.

Het riviertje stroomt krabbelend en
klaterend voort.

Het molentje draait lustig rond.

En zwaluwen zwieren en blij tierelieren,
De vogels in 't lover rondom.

Refrein

Tussen beemd en bij ven,

In schaduw van eik en van den.

Troepen de huiskens tot buurten bijeen,

En al die gehuchtjes gevoelen zich een.

Daar we trots zijn naar Brabantse trant,

Op de adel van de boerenstand.

Op boer en boerinnen, hun grote
gezinnen.

De trots van ons Brabantse land.

Als guirlanders doorkruisen de buurt en
de streek, van Malpie tot Barrier.

Hier strooide God 't natuurschoon uit,
met kwistige hand en met zwier.

In de Beken, de Pee, op de Achterste
Brug, 't is overal zo schoon.

Voorste Brug, KleinSchaft, Hoef en
Kapel, steken elkaar naar de kroon.

En Klein Borkel, 't Peutersend, de

Achelsedijk,

't Heike, den Hoek en de Straat.

't Is alles een weelde waar God hiermee
speelde

Waar je ook kijkt of ook gaat.

Refrein

Hier heerst eenvoud en gulheid en
hartelijkheid, vormen een hechte band.

Godsdienstzin uit zich hier in kinderlijk
schoon, naar oude Brabantse trant.

En gebruiken van honderden jaren gelee,
blijven bij ons in eer.

Gilde en Reidans en Boogschutterij,
Paardesport en zoal meer.

Iedere zomer is hier ook dat echt
boerenfeest,

Tussen hooi en de oogst.

Dan wordt ongedwongen, de vreugd
uitgezongen.

Omdat dan de Gilde trakteert.

Refrein

Goud op blauw draagt ons wapen het kruis
en de ploeg Zinne-beeld van hecht en van
sterk.

Wij zijn van den buiten, wij zijn van den boer
En houden van het boerenwerk.

Want de stoerheid, en taaigheid, van de
Kempische boer Zijn met ons leven
vergroeid.

Zijn forsheid zijn kracht en beradenheid, 't is
wat de meiskes hier boeit.

En de trots van dit volk, aan de rand van
ons land. Is het kinderrijk gezin.

Zij kennen het leven de zin van het geven.

Met trots haalt men de uiver ijver hier in.

Gilde Sint Sebastiaan Borkel

Gilde Sint Sebastiaan Borkel
Hoe oud ons gilde is, kunnen wij niet precies zeggen. Eén van onze oudste koningsschilden dateert uit 1767. Ook hebben we een oud document van 25 juli 1780. Het gilde is dus waarschijnlijk nog iets ouder.

Het gilde bestaat uit circa 115 (jeugd)leden, waarvan zo'n 35 leden gekostumeerd. Het hele jaar door worden er activiteiten georganiseerd. Enkele activiteiten zijn: het bijwonen van de dodenherdenking op 4 mei, het begeleiden van de communicanten tijdens de viering in de kerk, kermischieten, zomerfeest, onderlinge schietwedstrijden met gildes van omliggende gemeenten en de jaarlijkse

kringgildedag. Verbroedering is een van de pijlers waarop het gilde is gebaseerd.

Elke 2 jaar wordt het koningsschieten gehouden. Het gilde heeft sinds 2012 een

keizer en sinds 2018, voor het eerst, een vrouwelijk koning.

Om kennis te maken met het gilde, kunt u op zondagmorgen naar het gildeterrein komen, gelegen aan de Dorpsstraat 17a te Borkel. Daar komen de gildebroeders en –zusters elke week samen om gezellig met elkaar te buurten, te kaarten maar ook wordt er fanatiek gestreden om de titel beste schutter van het jaar.

Neem gerust eens een kijkje op onze website: www.sintsebastiaanborkel.nl

Gilde "St. Sebastiaan" Borkel

C.V. De Mulkslobbers

In 1979 werd de huidige carnavalsvereniging, c.v. de Mulkslobbers, opgericht. Vanwege het agrarische karakter van Borkel en Schaft werd de naam van Mulkgat gekozen.

De doelstellingen waren destijds tweëerlei: men wilde proberen om tijdens de carnavalsdagen de bevolking feest te laten vieren in de eigen vertrouwde omgeving en "Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst" werd in de praktijk gebracht door de jeugd uit de gemeenschap al vroeg bij het feest der zotheid te betrekken.

Normaal gesproken wordt op de eerste zaterdag na 11 november de nieuwe prins bekend gemaakt aan Mulkgat. In de twee weken daarna vinden de tonpratersavonden plaats met toptonpraters in de ton. Voor de jeugd is er een mini-play backmiddag in aanloop naar carnaval en op zondag met carnaval een kindermiddag. Voor de ouderen is er o.a. op zaterdagavond een play-back avond, een tweede jeugdmiddag op maandag en op dinsdagmiddag vindt de carnavalsoptocht plaats.

Tegenwoordig vinden de activiteiten plaats in de Teutenzaal, welke wel eens gekscherend 'de slobberhut' wordt genoemd. De vereniging bestaat uit een Prins met adjudant, Raad van Elf, plissie, de dames van de Raad en een grote groep Mulkmarietjes (de trots van onze vereniging). De vereniging wordt muzikaal ondersteund door de B & S Bloazers.

Heb je interesse in onze vereniging op welke manier dan ook kunt u eens rondkijken op onze website www.mulkslobbers.nl of like ons op Facebook. Wilt u op de hoogte worden gehouden van het wel en wee in Mulkgat meldt u dan aan voor het Mulkkoerierke welke met regelmaat verschijnt. U kunt hiervoor een mail sturen naar info@mulkslobbers.nl.

OBS Servatius

In Borkel aan Dorpsstraat nr 57 kunt u OBS Servatius, dé basisschool van Borkel & Schaft, vinden.

Kleinschalig

De kracht van kleinschaligheid in een beschermde omgeving zorgt op OBS Servatius voor veiligheid, rust en geborgenheid. Iedereen kent elkaar waardoor er een groot gevoel van saamhorigheid is en er korte lijntjes zijn.

Openbaar

De school heeft een openbaar karakter dat uitgaat van de basisgedachte; Niet alleen maar samen! Iedereen is anders, dat wordt gezien en gerespecteerd.

Kwaliteit

Kwalitatief goed onderwijs bieden is op OBS Servatius de basis om kinderen voor te bereiden op de maatschappij en het vervolgonderwijs. Daarnaast geeft de school de kinderen handreikingen waarmee ze leren om zelf kennis op te doen en kritisch om te gaan met deze kennis. Om samen te spelen en te werken met anderen, om op te komen voor zichzelf en stevig in hun schoenen te staan.

Samenwerken

De groepen die wij hebben zijn combinatiegroepen en in 2 groepen zitten zelfs 3 jaargroepen bij elkaar. Hierin kunnen kinderen veel van en met elkaar leren en zijn tutoring en coöperatief leren mooie werkvormen, die veelvuldig gebruikt worden.

Zelf keuzes maken.

In diverse situaties, want een school is wat dat betreft de wereld in het klein, worden aan de kinderen diverse oplossingsstrategieën aangeboden. We stimuleren de kinderen om eigen keuzes te maken en hier ook verantwoordelijkheid voor te nemen. Zo hebben ze deels zelf het stuur in handen om hun eigen ontwikkeling, hun eigen leerdoelen en leerproces vorm te geven.

Welkom!

Zoekt u (nu of in de toekomst) een goede basisschool voor uw kind(eren)? Dan bent u van harte uitgenodigd om een kijkje te nemen op onze school. Op onze website www.observatius.nl kunt u een eerste indruk opdoen en de actuele contactgegevens vinden.

Graag tot ziens op OBS Servatius!

Fanfare en slagwerkgroep

Emos

Fanfare en slagwerkgroep emos is al meer dan 100 jaar een begrip in ons mooie dorp. Wij zijn aanwezig bij alle sociale gebeurtenissen in ons dorp, daarnaast geven we diverse (thema) concerten per jaar.

Ben je op zoek naar een gezellig orkest of slagwerkgroep?

Voor muzikanten van elk niveau en alle leeftijden hebben we mogelijkheden om in een gezellige sfeer muziek te maken, en net zo belangrijk altijd een gezellige derde helft.

Wil je een instrument leren bespelen, of heb je een tijdje niet gespeeld en moet je de vaardigheid weer ophalen dan hebben we hiervoor diverse les mogelijkheden.

Kom eens langs op de repetities (slagwerkgroep op maandag en de fanfare op dinsdag om 20.00 uur) op het podium in de Teutenzaal van het dorps huis.

Voor meer informatie kijk op:
www.fanfare-emos.nl

Of mail naar:
info@fanfare-emos.nl

KPJ Borkel en Schaft is een vereniging die bestaat uit een en al gezelligheid. We organiseren maandelijks activiteiten voor onze leden en enkele activiteiten voor Borkel en Schaft en omstreken. Je kunt de KPJ kennen van het Levend Tafelvoetbal Toernooi wat er 10 jaar lang georganiseerd is.

Aspirant-leden, van 16 tot 18 jaar, kunnen net als gewone leden mee met vele activiteiten van de KPJ in ons dorp. Ook hebben aspirant-leden hun eigen activiteiten. Tijdens deze activiteiten staat gezelligheid voorop! Door de diversiteit binnen de leden is er altijd voor iedereen aanspraak. Dit zorgt er voor dat de activiteit automatisch bijzaak wordt en we het dus vooral gezellig

hebben met elkaar. We hebben ons eigen clubgebouw op sportpark de Brug. Dit is niet alleen de startplaats van onze activiteiten, hier organiseren we ook clubavonden voor onze leden.

Interesse?

Neem dan contact met ons op via kpjbes@gmail.com.
Op de facebookpagina

<https://www.facebook.com/KPJBORKELENSCHAFT> staat onze meest actuele informatie over de activiteiten.

Wist je dat;

- Je vanaf 16 tot 30 jaar lid kunt zijn?
- Iedereen die van gezelligheid houdt zich aan kan melden als lid?
- We, in samenwerking met Cure, het oud papier in Borkel en Schaft ophalen?
- Je contact via ons kunt zoeken via kpjbes@gmail.com?

Jeugdsoos The Wave

Wij organiseren een keer per maand op vrijdagavond een gezellige disco-avond voor de jeugd van groep 7 tot en met 16 jaar.

Regelmatig houden wij thema-avonden & we gaan een keer per jaar schaatsen, bowlen of zwemmen.

Deze avonden beginnen om 20.00 uur en eindigen om 22.30uur in het KPJ-gebouw op sportpark De Brug.

Wil je graag meer informatie?

Neem dan contact op met:

Femke Boons

Han Jaspers

Cora Verhoeven

Al heel veel jaren een springlevende en eigentijdse organisatie in een mooi dorp, dát is Jong Nederland Borkel en Schaft. Met een 10-tal vrijwilligers zetten wij ons wekelijks in voor de kinderen en jongeren uit het dorp en omstreken.

Elke week organiseren wij voor verschillende leeftijdsgroepen een leuke clubavond en doen wij allerlei leuke activiteiten in en rondom onze blokhut. Bij een sportvereniging kun je sporten, bij een knutselclub maak je creatieve dingen, bij de toneelvereniging sta je op de planken en bij een natuurvereniging ben je bezig te ontdekken wat natuur te bieden heeft. Dat is juist zo leuk aan Jong Nederland! Jong Nederland Borkel en Schaft doet bijna alles. Onze doelstelling is om de kinderen in hun vrije tijd op een leuke en leerzame manier bezig te houden met spel, sport, creativiteit, buitenleven en maatschappij en dit is heel veel omvattend.

Naast de wekelijkse clubavonden, organiseren wij ook door het hele jaar heen nog een aantal andere activiteiten

voor de leden. Zo gaan we op bezoek bij andere districten met een dag vol sport en spel per leeftijdsgroep, hebben we rond de kerst een heuse bioscoopavond in het clubgebouw, gaan we elk jaar met de kinderen op kamp met Hemelvaart en sluiten wij het clubseizoen altijd af met een reuze gezellige activiteit. Wij zijn een vereniging die bij een landelijke organisatie is aangesloten. Ook zij organiseren activiteiten landelijk voor leden, zoals de Kids – Party waar wij al twee jaar op rij naar toe zijn geweest.

Kortom, er is altijd wel iets te beleven bij Jong Nederland Borkel en Schaft!!

Lijkt het uw zoon of dochter leuk om met leeftijd- en dorpsgenoten wekelijks gezellige activiteiten te beleven? Wil hij of zij eerst een keertje komen kijken? Dan kan dit, tijdens een clubavond mogen ze altijd ter kennismaking een keer komen kijken. Ons clubgebouw is op Sportparkdreef 27 in Borkel en Schaft.

Heeft u nog vragen of wilt u graag weten wanneer welke leeftijdsgroep club draait? Dan kunt u die mailen naar: jongnederland-bes@outlook.com

Tot snel!

Mama Café

LOOP
EENS
BINNEN!

GEZELLIG SAMEN ZIJN
Nieuwe ouders en kinderen leren kennen

*Iedere woensdagochtend
van 10.30 tot 12.15u
In Dorpshuis d'n Teut*

*Wij zorgen voor iets
lekkers bij de koffie of
de thee!*

Voetbal Vereniging BES.

De voetbal vereniging BES is ontstaan op 3 april 1932 als O.N.A (ontspanning na arbeid).

In het jaar 1933 werd de naam omgedoopt tot BES (Borkel en Schaft) en speelde men in 1e instantie in de toenmalige "Pee".

Na diverse omzwervingen heeft men op 15 november 1980 op het sportpark "De Brug" zijn huidige huisvesting gevonden.

Op dit moment tellen we 1 seniorenteam en 2 jeugdteams. Momenteel hebben we ± 120 leden deze zijn onderverdeeld in ± 35 seniorenleden, ± 15 jeugdleden, en een 70 tal steunende leden.

2017 is voor VVBES een historisch jaar waarin het eerste elftal kampioen werd van het seizoen 2016/2017 en promoveerde naar de 3e klasse KNVB. De J09-1 zijn eveneens kampioen geworden van het seizoen 2016/2017 voorjaarscompetitie. Helaas hebben we toen afscheid moeten nemen van onze jeugd gezien er te weinig leden waren om hier een voortzetting aan te geven.

Echter dankzij de inzet van elke mensen hebben we sinds het seizoen '21-'22 weer 2 jeugdteams !!

Wij zijn altijd op zoek naar nieuwe leden en ook iedereen is welkom.

U bent ook altijd welkom om een training of wedstrijd te bezoeken.

Indien uw interesse is gewekt om bij vv BES te komen voetballen, kunt U meer informatie vinden via onze website: www.vvbes.nl of e-mail info@vvbes.nl.

Bloemencorso buurtschap Borkel en Schaft is een van de 14 buurtschappen van bloemencorso Valkenswaard die er samen voor zorgen dat elke 2^e zondag van september de dahliaparade door de straten van Valkenswaard rijdt. Dit evenement staat op de nationale lijst van het immaterieel erfgoed. Plaatsing op de lijst betekent met name erkenning van het belang van de traditie en moet een stimulans zijn voor de betrokken organisaties om die door te geven aan jongere generaties.

Corso buurtschap Borkel en Schaft bestaat uit 45 leden. Zowel jong als oud. Maar iedere inwoner van Borkel en Schaft (maar ook zeker mensen van buiten ons dorp) kan en mag meewerken aan het realiseren van onze praalwagen of het onderhouden van ons bloemenveld. Dit kan vanaf het 2e weekend van juni tot en met de 2e zondag van september. Ons bouwterrein bevindt zich op het sportpark De Brug, Bruggerdijk 23 in Borkel en Schaft. We zijn elke werkdag aanwezig in de grote groene tent van 19.00 tot 22.00 uur.

Kom gezellig mee bouwen en zorg dat we samen trots kunnen zijn op het eindresultaat op de 2^e zondag van september.

Wilt u meer weten kunt u mailen naar : bestuurscorsoborkel@gmail.com

Of een kijkje komen nemen op ons bouwterrein.

MOLENMARKT BORKEL & SCHAFT

ELKE 1STE ZATERDAG VAN DE MAAND

VAN 10.00 TOT 16.00 UUR NAAST DE MOLEN IN BORKEL

De MolenMarkt is een maandelijkse gezellige kleine markt bij de molen in Borkel, waar je lokale ondernemers vindt met verse producten. Je vindt er bijvoorbeeld groente en fruit van het seizoen, vlees direct van de boerderij, chocolade, koffiebonen, Vietnamese specialiteiten, heerlijke verse soep van de chef, bloemen & planten, walnotenolie. Maar ook verse koffie-to-go en vers gebakken molenbrood.

Kortom: een wisselend assortiment, afhankelijk van het seizoen!

We heten je van harte welkom!

KOM EEN KIJKJE NEMEN!

Hallo dames uit Borkel en Schaft,

Misschien woont u al langer in ons dorp, of bent u onlangs hier neergestreken? Dan vindt u het vast leuk om wat meer mensen te leren kennen! Dit is toch heel belangrijk als je in een klein dorp woont.

Graag stellen wij ons aan u voor.

De D.O.E is een vereniging voor dames vanaf ongeveer 25 jaar oud. Voorheen maakten we deel uit van de KVO maar sinds 2015 zijn wij als zelfstandige vereniging verder gegaan. Ons bestuur bestaat uit 7 dames waarvan het merendeel woonachtig is in Borkel en Schaft. Momenteel telt onze vereniging ruim 135 leden waarvan de meesten uit ons eigen dorp komen. Maar we hebben ook leden uit de omliggende dorpen. En nieuwe leden zijn van harte welkom!

Onze doelstelling is om maandelijks twee activiteiten te organiseren. Enkele voorbeelden hiervan zijn: informatieve lezingen, fietstocht, kienen, wandeling in de natuur, dagreisjes met de bus, filmavond bij de Hofnar, workshops in het dorpshuis of op locatie. De activiteiten vinden meestal plaats in Dorpshuis d'n Teut of in de Teutenzaal. Onze leden kiezen zelf aan welke activiteiten ze willen deelnemen. Er zijn activiteiten en exclusief voor onze leden, maar er zijn ook activiteiten die toegankelijk zijn voor introducees.

Eenmaal in de twee à drie maanden sturen we een nieuwsbrief. Hierin staan alle activiteiten die georganiseerd worden met verdere informatie. Ook alle relevante informatie en mededelingen van onze vereniging worden hierin vermeld. De nieuwsbrief versturen we via de e-mail.

Onze jaarlijkse algemene ledenvergadering houden we in januari en hierin stellen we dan de leden op de hoogte van alle activiteiten voor het komend jaar. We brengen ook verslag uit van de activiteiten die we in het afgelopen jaar hebben georganiseerd. De contributie bedraagt € 32,50 per jaar. Bij sommige activiteiten vragen we nog een kleine bijdrage.

Lijkt het u ook leuk om kennis te maken met onze vereniging?

Laat het ons horen via een telefoontje naar ons secretariaat of stuur ons een e-mail.

Wij hopen u snel te kunnen verwelkomen op een van onze activiteiten!

DOE Dames Onder Elkaar Borkel en Schaft:

Karin Pijnenburg - Wilbers

Telefoonnummer: 06-22439831

E-mail: DOEBenS@hotmail.nl

Stichting Kermis Borkel en Schaft heeft als doel het mogelijk maken van de jaarlijkse kermis in Borkel en Schaft.

De kermis van Borkel en Schaft vindt altijd plaats in het 2e weekend van juni en duurt van zaterdag tot en met dinsdag. Mocht pinksteren in het 2e weekend vallen, dan verschuiven we de kermis een week naar voren.

Onze kermismeester zorgt er elk jaar weer voor dat we vele leuke attracties op onze kermis hebben en tezamen met vele vrijwilligers, maken we van onze kermis elk jaar weer een groot feest voor jong en oud!

Zonder al onze vrijwilligers zou dit niet mogelijk zijn.

Heb je zin om ook een steentje bij te dragen bij het organiseren en verzorgen van onze kermis, meld je dan nu aan!

Dit kan op :
kermisborkelenschaft@gmail.com

Je kan hierbij denken aan: op/afbouw van de kermis, verzorgen van het kermisterrein, ehbo, verzorgen contacten met school voor activiteiten voor de schooljeugd en peuterspeelzaal, bijhouden van onze Facebookpagina, maken van foto's gedurende de kermis etc.etc.

Nieuwsgierig geworden?
Onze bestuursleden willen je graag informeren wat de mogelijkheden zijn.

Tot ziens op de kermis in Borkel en Schaft!

Het Dorpshuis is een multifunctionele ontmoetingsplaats waar verenigingen in en om ons dorp gebruik maken van de faciliteiten. Het wordt gerund door vrijwilligers en de verenigingen zelf. Een Dorpshuis voor ons allemaal. We zijn altijd op zoek naar vrijwilligers, dus wees welkom.

Het Dorpshuis bezit een zwervboekenkast, waar u boeken kunt pakken en eventueel ook weer terug kunt zetten.

De gymzaal ofwel Teutenzaal is geschikt voor sportieve activiteiten maar ook voor (muziek)optredens.

De verschillende ruimtes in het dorps huis zijn geschikt voor het organiseren van activiteiten of vergaderingen. Er zijn een tv, beamer, muziekinstallatie met microfoon en flipover aanwezig. Voor het gebruik van de ruimtes of het deelnemen aan de georganiseerde activiteiten loop gerust eens binnen.

Van maandag tot en met donderdag worden er activiteiten door verschillende verenigingen georganiseerd. Wilt u hierover meer informatie en bent u nieuwsgierig naar de mogelijkheden neem dan contact op via

info@dorpshuisborkelenschaft.nl
of bel 040-2068342

U bent van maandag tot en met donderdag van 9 tot 17 u welkom voor een kopje koffie in het café of op het terras

Ook zijn er twee wandelroutes verkrijgbaar die starten vanaf de Pater Aartslaan, mocht u een 'ommetje' willen maken.

Huiskamerproject

Op donderdagmiddag is het wekelijks gezellig vertoeven in de "Huiskamer" van het Dorpshuis waar de gasten zich bezig houden met diverse activiteiten, waaronder handwerken, onder het genot van een kop koffie. Kom gerust eens meedoen met deze activiteiten.

Onze dorps- ondersteuners

In Borkel en Schaft is een team van drie dorpsgenoten actief als dorpsondersteuner. Riny Goossens, Lisette Sprengers en Mariëlle Schellekens, die samen veel kennis en werkervaring hebben op het gebied van zorg en welzijn staan dorpsgenoten bij met raad en daad. Dit doen ze op een laagdrempelige, gemoedelijke en vertrouwelijke manier.

De dorpsondersteuner vormt de schakel tussen de hulpvragers in Borkel en Schaft enerzijds en de formele hulp (Maatschappelijk werk, Wmo-loket, opvoedondersteuning e.d.) en informele hulp (vrijwilligerswerk, mantelzorg) anderzijds. Voorop staat daarbij het behouden en verbeteren van de zelfredzaamheid en zelfbeschikking van mensen die op een of andere manier hulp nodig hebben en daar zelf niet uit komen.

Hierbij kun je denken aan:

- “Hoe regel ik thuiszorg voor mijn ouders?”
- “Waar vind ik het WMO loket?”
- “Mijn partner wordt vergeetachtig, wat nu?”
- “Het lukt me niet meer om zelf boodschappen te doen, wie kan mij helpen?”
- “Ik heb behoefte aan meer sociale contacten, waar kan ik terecht?”

Dus schroom niet, blijf niet zitten met je vragen. Maar bel, mail of trek ons aan ons spreekwoordelijke jasje.

Neem gerust eens contact met ons op via dorpsondersteuningbes@gmail.com of 06-53585969.

Dorpsondersteuning Borkel en Schaft

Lisette Sprengers
Riny Goossens
Mariëlle Schellekens

KBO Borkel en Schaft

Als vereniging van senioren vanaf 50 jaar willen we een activerende, inspirerende en actuele organisatie voor senioren en medioren zijn. De belangrijkste allesomvattende doelstelling is het behartigen van de belangen van de senioren in de breedste zin van het woord.

Om hier invulling aan te geven zijn de belangrijkste punten uit ons beleidsplan:

- Bevorderen van de betrokkenheid van en door de leden aan sociaal maatschappelijke activiteiten,
- Belangenbehartiging met en voor de leden in de ruimste zin van het woord.
- Begeleiding en ondersteuning bieden aan hen die dit vragen en / of nodig hebben.
- Voldoende ruimte bieden voor inspiratie en ontspanning voor de leden.
- Het onderhouden van nauwe contacten met voor ons belangrijke organisaties en instellingen.

Ook werken we heel nauw samen met de afdelingen Dommelen en Valkenswaard in de KBO Kring gemeente Valkenswaard waar we als belangrijkste participant in het SBV, Senioren Belang Valkenswaard, de belangen op gemeentelijk niveau behartigen.

Voorts worden in de kring kortingsafspraken gemaakt voor de leden met bedrijven in Valkenswaard, worden gezamenlijke reizen, themabijeenkomsten en ledendag georganiseerd. Belangen worden op provinciaal en landelijk niveau gezamenlijk met alle afdelingen via KBO Brabant behartigd. Kortom voldoende reden om met ons contact op te nemen via onze voorzitter:

Rob Spit 06-13733065
of secretaris: Annie Roothans-van Son
040-2068433

of via email:
kboborkelenschaft.secretariaat@gmail.com

We kunnen samen kijken of wij ook iets voor u kunnen betekenen.

Wij komen graag naar u toe.

Wijkcoördinator van de gemeente Valkenswaard – Peter Franken

De gemeente Valkenswaard wil samen met inwoners werken aan een leefbare, gezonde en veilige woonomgeving. Dat is op zich niet nieuw, maar waar we vroeger heel sterk uitgingen van de vakkennis op het gemeentehuis, handelen we tegenwoordig veel meer vanuit de wensen en informatie die we bij de Valkenswaardse inwoners ophalen. In veel gevallen doen we dat wijkgericht. Het gemeentelijke cluster Wijkgericht Werken vervult hierin een belangrijke rol. We staan met één been in de wijk (in het geval van Borkel en Schaft natuurlijk in het dorp!) en met één been in het gemeentehuis. De wijkcoördinator is een soort bruggenbouwer tussen vraag en antwoord, tussen probleem en oplossing.

Behoudens uitzonderingen heeft Peter iedere donderdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur zijn werkplek in Dorpshuis d'n Teut. Verenigingen en instanties uit Borkel en Schaft, maar ook overige inwoners, kunnen dan terecht met allerlei vragen en/of meldingen aan de gemeente Valkenswaard. Ook neemt Peter deel aan de vergaderingen van het Dorpsinitiatief.

Meer over Wijkgericht Werken in Valkenswaard vindt u op www.valkenswaard.nl. Ga naar 'in Valkenswaard' en klik vervolgens op 'wijken in Valkenswaard'.

Tijdens kantooruren kunt u Peter rechtstreeks bereiken op:

(040) 2083664 of per mail:
peter.franken@valkenswaard.nl.

Iedere donderdagmiddag kunt u in het dorpshuis zo binnenlopen.

Wijkagent (Karin Brouwers)

Karin Brouwers is de wijkagent van Borkel en Schaft. Naast Borkel en Schaft behoren Dommelen-Zuid en het industriegebied ook tot haar werkgebied. Karin zoekt graag de verbinding met burgers, bedrijven en partners en hoort graag wat er speelt.

Iedere eerste donderdagmiddag van de maand heeft Karin een inloopspreekuur in Dorpshuis d'n Teut. U kunt bij haar terecht voor allerlei zaken met betrekking tot veiligheid, overlast, burencollicten, verkeerssituaties of openbare orde in de breedste zin van het woord. Ook vermoedens ("daar klopt iets niet" of een "onderbuikgevoel") zijn bespreekbaar.

Naast haar maandelijks inloopspreekuur is Karin bereikbaar via het algemene nummer van de politie (0900-8844) en is ze te vinden via:

www.politie.nl/mijn-buurt/wijkagenten

en via Instagram
[@wijkagent_borkel_schaft](https://www.instagram.com/wijkagent_borkel_schaft)

SINT TUNNIS PÈÈJKE

Sint Antonius Abt

Wandelwagen- en rolstoelvriendelijk wandelpad door
Borkel en Schaft - Lengte: ± 4 km*

Waarom Sint Tunnis pèjke?

Borkel en Schaft was vroeger een bedevaartplaats. Van heinde en verre kwamen de mensen naar hier om Sint Antonius te eren. Vooral de Belgen waren talrijk. Sint Antonius werd hier Sint Tunnis genoemd.

De heilige Antonius Abt (251-356) leidde een klooster en leefde lange tijd als kluizenaar in de Egyptische woestijn, waar hij vele verzoeken zou hebben doorstaan. Hij was de patroonheilige van de slagers en werd ook aangeroepen tegen ziekte onder vee, vooral de varkens. Hij heeft dan ook een varken aan zijn voeten. Zijn beeld uit de 18e eeuw (1724) staat nu nog voor in de kerk van Borkel aan het Monseigneur Kuijpersplein. De feestdag van de heilige St. Antonius werd in Borkel gevierd op zijn naamdag, 17 januari. Later werd het de eerste zondag na die datum.

Deze wandeling staat in het teken van deze heilige. Er zijn nog verschillende herkenbare plekken.

1 Start bij de parkeerplaats aan de Pater Aartslaan. Loop naar de Dorpsstraat. Hier rechtsaf tot aan de molen.

2 Loop verder voorbij de molen. Het witte gebouw dat u passeert was vroeger een melkfabriek. Ga de 1e weg links (Sportstraat).

3 Ga vervolgens opnieuw de 1e weg links (Handboogstraat).

In deze buurt zijn, aan de achterzijde van de molen, alle huizen laag. Dit om te voorkomen dat de windvang van de molen teveel verstoord wordt door de gebouwen.

4 Volg de Handboogstraat tot het einde. U komt op de Sportparkdreef.

5 **A. Rolstoelers** kunnen hier rechtsaf over de straat tot de bocht waar het gebouw van Jong Nederland - "De Ratel"- staat en komen daar weer op de route.

B. Voetgangers steken schuin over het smalle zandpad richting de Dommel in. U komt hier op de LAW-knooppunten route. U gaat voor het bruggetje naar rechts en volgt de Dommel. Bij knooppunt 93 gaat u rechts. U komt dan op de Sportparkdreef en vervolgt de route in met het sportpark aan uw linkerhand.

Wilt u meer weten over deze molen? Deze is iedere woensdag en zaterdag geopend voor publiek. De molenaar en een aantal vrijwilligers vertellen u er graag alles over. Ook kunt u meel en diverse streekproducten kopen.

6 Loop tot het eind van de straat, u komt uit op de Bruggerdijk. Steek deze schuin links over. Volg de knooppuntenroute tot de verharde weg (Hoeverdijk). Hier gaat u naar links. (knooppuntenroute gaat naar rechts)

7 Volg de weg en ga de 1e weg naar rechts (Kapelweg). Volg deze onverharde weg tot knooppunt 92. Ga hier rechtsaf het Kapellerpad (Kinderkopjesweg) in, richting knooppunt 93.

Hier is archeologisch onderzoek gedaan naar de plek waar vroeger de Antoniuskapel (gesticht rond 1400) heeft gestaan. Links van het pad is de, hoogstwaarschijnlijk al eeuwenoude, beukenhaag te zien, die diende als omheining van kapel en kerkhof. Vanaf 1690 is deze kapel en de kapel op de Schaft een parochie met een pastoor. De Sint Servatiuskerk op het plein in het dorp is in 1845 ingezegend.

8 De kinderkopjesweg komt uit op een asfaltweg, dit is de Hoeverdijk. Hier gaat u links.

Kinderkopjesweg

Pad Hoeverdijk

9 **A Rolstoelers** kunnen hier rechtdoor terug naar het dorp. Einde weg links en dan einde weg rechts tot de Pater Aartsiaan.

B Voetgangers gaan het eerste zandpad links en vervolgen dit tot de Dorpsstraat.

10 Steek de Dorpsstraat schuin over voor huisnummer 17, langs houten afrastering

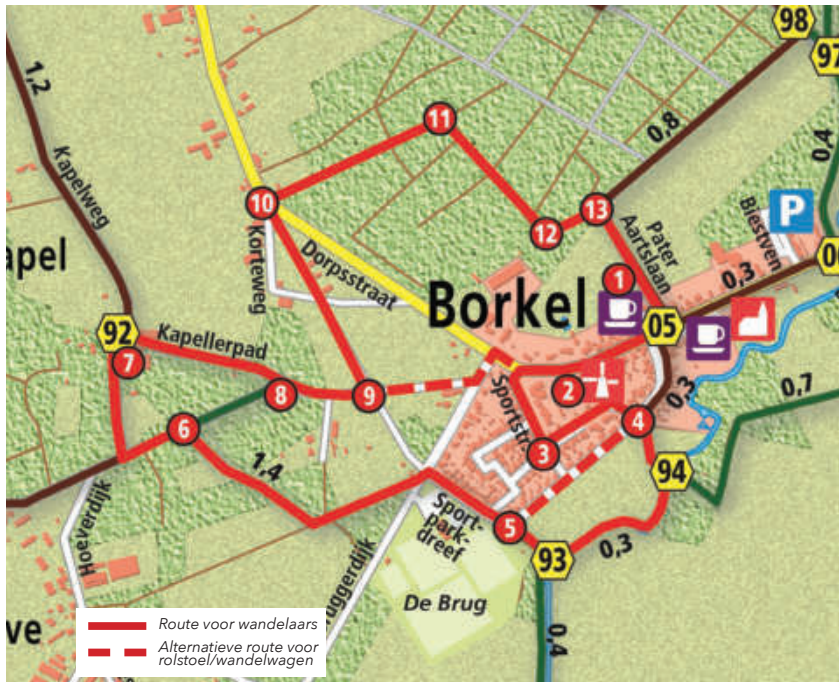
dorps
initiatief
borkel en schaft

11 Bij een kruising van bospaden gaat u rechtdoor, u komt dan op een mountainbikeroute (let op tegemoetkomende fietsers). De mountainbikeroute maakt een bocht naar rechts, blijf dit pad volgen en negeer zijpaden.

12 Het pad komt uit bij een afrastering, volg het pad naar links langs de afrastering tot aan de slagboom.

13 Bij de slagboom rechtsaf naar de parkeerplaats aan de Pater Aartslaan. Dit is het einde van de route.

*Dit is geen speciaal aangelegd rolstoelpad en bevat enkele onverharde delen. Met uitzondering van zeer natte periodes is de route echter goed begaanbaar met wandelwagens en/of rolstoelen

WANDELOMMETJE

In Borkel en op de Schaft

Lengte 3,5 km

Natuurmonumenten

dorps
initiatief
borkel en schaft

In Borkel en op de Schaft

Hier in Borkel en Schaft meandert de Dommel door oud Kempisch landschap met bossen, beemden en houtwallen. Zelfs voor Brabantse begrippen is het hier rustig, soms lijkt het wel of de tijd er heeft stil gestaan. Het ommetje start op het dorpsplein.

Steek van de kiosk de weg over de Pater Aartslaan in en volg de blauwe pijltjes.

1

Elzenlaantje. Enkele jaren geleden zijn deze bomenrijen opnieuw aangeplant. Het duurt een mensenleven voor het weer een majestueuze bomenlaan is.

2

Rechts ligt "Het Biestven". In de jaren 1920-1930 heeft de toenmalige burgemeester

veel moeite gedaan om de woeste gronden en vennen te ontginnen en er landbouwgrond van de maken.

Steek schuin het fietspad over en ga naar knooppunt 97/96.

3

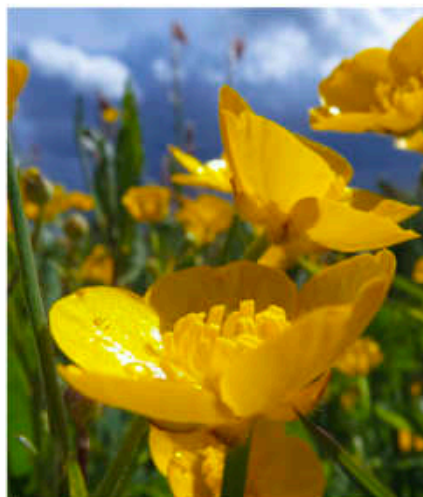
Dit bosgebied is "De Vossenbergr", nu helemaal begroeid, maar eens een gebied met zandverstuivingen. We steken De Dommel over met 'n bruggetje.

4

Dit bruggetje is aangelegd tijdens de ruilverkaveling. Het verving het oude bruggetje dat de campingeigenaar van De Dommelvallei had gemaakt om zijn gasten De Malpie te laten bezoeken.

Blauwe schicht gezien? Dan is het waarschijnlijk het ijsvogeltje. Ijsvogels nestelen in holletjes in de oeverwand en als je geluk hebt zie je ze zitten op een overhangende tak, jagend op nietsvermoedende vissen in de Dommel.

Gewone dotterbloem; is eigenlijk helemaal niet zo gewoon. Op veel plaatsen in Nederland is deze gele bloem zeldzaam. De plant houdt van natte voeten en een zompige bodem en voelt zich daarom thuis in het Dommeldal.

Ga naar knooppunt 95.

5

We lopen over een dijk. Hier waren midden vorige eeuw bloemrijke graslanden. Door de verzuring groeien er nu veel biezen (pitrus). Natuurmonumenten maait hier de graslanden en voert het maaisel af zodat de verzuring en vermisting minder wordt en de bloemrijke graslanden hier in de toekomst weer te zien zijn.

6

Als je over deze dijk loopt heb je echt het gevoel "Op de Schaft" te zijn. Vanoudsher spraken al van "in Borkel" en "op de Schaft".

Steek de Dorpsstraat over en ga naar knooppunt 94.

Weidebeekjuffer; met zijn dwarrelende vlucht en prachtige metallic blauwe lijf is het een opvallende verschijning. Deze juffer houdt van schone kronkelende beken zoals de Dommel tegenwoordig weer is.

7

Links is de houtfabriek, welke vroeger een zagerij was. Hier werden van bomen, planken en balken gezaagd en tot pallets verwerkt.

8

Hier heeft in de jaren 80 de ruilverkaveling plaatsgevonden. Een deel van de bosjes is toen aangeplant. Voor die tijd had ieder perceeltje hier zijn eigen naam zoals bijvoorbeeld "De Hemel" en "De Hel". De namen gaven de aard van de grond aan, goede of slechte en natte grond.

9

We komen nu uit bij "Het Geitenschoor", vroeger werden dit soort doorgangen en eenvoudige bruggetjes over De Dommel schoren genoemd, elk met een eigen naam vaak vernoemd naar het soort gebruik.

Kamsalamander; de zeldzame kamsalamander leeft in de poelen bij Borkel en Schaft. Natuurmonumenten heeft extra poelen aangelegd om de kleine bedreigde populaties extra kans op overleving te bieden.

10

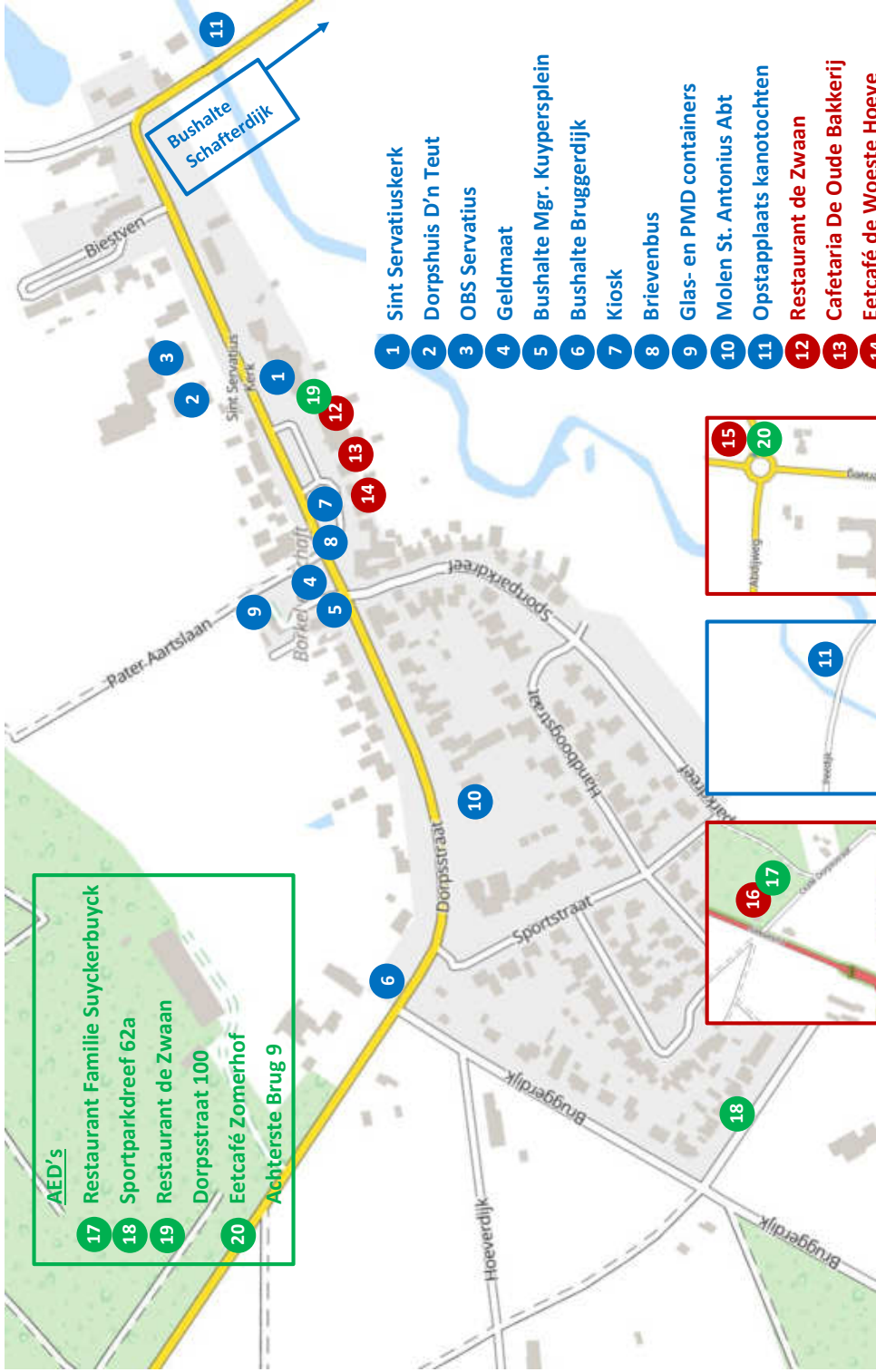
De Dommel loopt als een scheiding door ons dorp, aan de ene kant Borkel en aan de ander kant de Schaft. De Dommel ontspringt in België in het plaatsje Wauberg en komt 146 km verder uit in de Dieze in Den Bosch. We volgen nr 5 en komen weer in het dorp.

Steun Natuurmonumenten

Houd je van de natuur, doe dan mee met Natuurmonumenten en bescherm de natuur in Nederland. Je krijgt er veel voor terug. Blijf vooral genieten van alle geweldige natuur die Nederland te bieden heeft.

- AED's**
- 17 Restaurant Familie Suyckerbuyck
  - 18 Sportparkdreef 62a
  - 19 Restaurant de Zwaan
  - 20 Dorpsstraat 100
- Eetcafé Zomerhof
Achterste Brug 9

- 1 Sint Servatiuskerk
- 2 Dorpshuis D'n Teut
- 3 OBS Servatius
- 4 Geldmaat
- 5 Bushalte Mgr. Kuypersplein
- 6 Bushalte Bruggerdijk
- 7 Kiosk
- 8 Brievenbus
- 9 Glas- en PMD containers
- 10 Molen St. Antonius Abt
- 11 Opstapplaats kanotochten
- 12 Restaurant de Zwaan
- 13 Cafeteria De Oude Bakkerij
- 14 Eetcafé de Woeste Hoeve
- 15 Eetcafé Zomerhof
- 16 Restaurant Familie Suyckerbuyck

